

Nieuwsbrief voor de FG / 19 april 2023

Als FG heeft u verschillende taken en uitdagingen. Maar u staat er niet alleen voor. In deze nieuwsbrief vindt u allerlei tools en instrumenten die u helpen in uw werk en waarmee u uw kennis kunt vergroten.

Daarnaast leest u over het FG-congres in juni, over ontwikkelingen in het werkveld en het laatste nieuws. Tot slot geven we u enkele lees- en luistertips.

Kom naar de Dag van de FG op 1 juni in Utrecht

Dag van de FG 2023

De volgende stap

1 juni 2023 | Beatrix Theater | Utrecht

Op donderdag 1 juni 2023 organiseert de AP voor de tweede keer de Dag van de FG: hét congres dat helemaal in het teken staat van het werk, de positionering en de impact van de FG. De Dag van de FG vindt plaats in het Beatrix Theater in Utrecht.

Hoe kunt u als FG meerwaarde bieden in uw organisatie als interne toezichthouder? Hoe kunt u zich blijven ontwikkelen en zorgen voor een positieve impact op de bescherming van persoonsgegevens van bijvoorbeeld klanten, patiënten of burgers? Hoe kunt u eraan bijdragen dat het vak van FG zich verder ontwikkelt en professionaliseert? En hoe kijkt de AP tegen bepaalde thema's aan?

Met 45 deelsessies heeft u volop mogelijkheden om kennis op te doen, vakgenoten en experts te ontmoeten en ervaringen te delen.

Aanmelden nu mogelijk

Het aantal plekken is beperkt. Zorg dus dat u deze inspirerende dag niet mist! Meld u nu aan op dagvandefg.nl.

Eerste hulp bij AVG

De AP helpt FG's hun kennis en vaardigheden te vergroten. Bijvoorbeeld door instrumenten en tools voor hen te ontwikkelen. Kent u onderstaande AVG-tools van de AP al?

Antwoorden op veelgestelde vragen

Op de website van de AP vindt u [een pagina voor FG's](#). Het is een verzamelplek met allerlei relevante informatie voor u en uw organisatie. Bijvoorbeeld over het aanmelden van een FG bij de AP, of het doorgeven van een wijziging. Ook vindt u er antwoorden op veelgestelde vragen, zoals: wat moet een FG [weten en kunnen](#)? En hoe kan een FG [op een onafhankelijke manier werken](#)?

Uitgangspunten positionering van de FG

[In dit visiedocument van de AP](#) leggen we de rollen, processen en verantwoordelijkheden uit in 8 uitgangspunten. Hiermee zorgt u er met uw organisatie bijvoorbeeld voor dat u op tijd betrokken wordt bij de ontwikkeling van producten en diensten, zodat u goed kunt adviseren.

Checklist: houd grip op persoonsgegevens

Toets [in 10 stappen](#) of uw organisatie voldoet aan de vereisten uit de AVG, en bekijk de handige links. Tip: doorloop de checklist regelmatig opnieuw om te zien of alles nog in orde is.

Datalekken goed registreren

Registreert uw organisatie alle datalekken en incidenten goed? Ook datalekken die uw organisatie niet bij de AP hoeft te melden, moeten wel in uw datalekregister komen te staan. We helpen u op weg met [deze 10 tips](#). Bekijk ook de [antwoorden op veelgestelde vragen](#) over datalekken.

Andere tools gebruiken

Natuurlijk bestaan er meer tools dan die van de AP die u kunnen ondersteunen in uw werk. Hieronder een aantal opties.

Contractmanagementsysteem

Soms kan de FG adviseren om een tool te gaan gebruiken om te voldoen aan de wettelijke vereisten en de verantwoordingsverplichtingen. Neem bijvoorbeeld de verplichting van een organisatie om afspraken te maken met een verwerker. Blijkt in de praktijk dat de verwerkingsverantwoordelijke niet altijd (tijdig) de benodigde verwerkersovereenkomsten afsluit? Of kan de organisatie dit niet aantonen? Dan kan de FG de verwerkingsverantwoordelijke adviseren om gebruik te maken van een contractmanagementsysteem. Dit systeem zorgt voor een duidelijk overzicht van bestaande contracten, en kan automatisch waarschuwingen geven wanneer contracten aflopen. Ook kunnen hoofdcontracten en verwerkersovereenkomsten bij elkaar worden geregistreerd. Dat is vooral handig wanneer niet alle bepalingen in de verwerkersovereenkomst worden opgenomen. Bijvoorbeeld wanneer de bepalingen over aansprakelijkheid en wat er gebeurt bij het einde van het contract in het hoofdcontract staan.

Datalekken bijhouden met een tool

Het datalekkenregister kan ook in een tool worden bijgehouden. Zo'n tool geeft de mogelijkheid om deadlines in de gaten te houden en het proces van een organisatie rondom meldingen en maatregelen goed vorm te geven en vast te leggen.

Verwerkingsregister bijhouden met een tool

Een organisatie kan ook het verwerkingsregister in een tool bijhouden. Een voordeel van zo'n tool: het technisch afdwingen dat de verwerkingen na een bepaalde tijd worden gecheckt op juistheid en actualiteit. Ook kan de organisatie vastleggen wie verantwoordelijk is voor de inhoud van verschillende onderdelen van zo'n register.

Standaard-DPIA

De FG kan adviseren over het gebruik van een standaard-DPIA. Een standaard-DPIA gebruiken is vaak efficiënter voor zowel de FG als de organisatie. De FG weet waar bepaalde informatie staat en kan eenvoudiger een DPIA beoordelen. De organisatie is er zekerder van dat alle noodzakelijke onderwerpen in de DPIA zijn opgenomen en dat risico's worden geclassificeerd.

Kortom: tools kunnen de controle op verwerkingen ten goede komen. Wel is de keuze voor een tool altijd maatwerk. Het is niet praktisch om een kleine organisatie met een tool te belasten die geschikt is voor een multinational. En dat geldt ook andersom. Als FG moet u bovendien altijd meedenken over het proces en adviseren over welke tools u nodig heeft om overzicht te houden op de verwerkingen van uw organisatie. Een tool kan ervoor zorgen dat u makkelijker over informatie kan beschikken. Dit zorgt voor meer efficiëntie in het werk en minder foutgevoeligheid van informatie.

Instrumenten die helpen te voldoen aan de verantwoordingsplicht

De verantwoordingsplicht is 1 van de 7 beginselen in de AVG. De verwerkingsverantwoordelijke moet ervoor zorgen dat de organisatie aan de verantwoordingsplicht voldoet. In sommige gevallen is uw werkgever ook verplicht om u als FG te betrekken. De volgende 5 instrumenten helpen u op weg.

Een verwerkingsregister

In een **verwerkingsregister** legt een organisatie vast welke gegevensverwerkingen de organisatie uitvoert. Als FG bent u niet verantwoordelijk voor het register, maar u kunt er wel aan bijdragen dat het register aan de eisen uit de AVG voldoet. Dat doet u door te informeren dat er een goed verwerkingsregister moet zijn, en daar toezicht op te houden. Check bijvoorbeeld met een steekproef de volledigheid en actualiteit van het verwerkingsregister.

Een DPIA

Met een **data protection impact assessment (DPIA)** brengt de verwerkingsverantwoordelijke de risico's van een gegevensverwerking in kaart. En welke maatregelen nodig zijn om risico's te beperken. Als FG bent u niet verantwoordelijk voor de DPIA. Maar uw organisatie moet u er wel bij betrekken en u om advies vragen. Wijkt de organisatie af van uw advies, dan moet duidelijk zijn waarom. Verder is het aan u als FG om intern te informeren over de DPIA en er toezicht op te houden. Controleer bijvoorbeeld of de organisatie de afgesproken maatregelen daadwerkelijk treft.

Een voorafgaande raadpleging

Is er na de DPIA en bijbehorende maatregelen nog steeds een hoog risico voor betrokkenen? En wil de organisatie de verwerking toch starten? Dan moet de organisatie eerst een **voorafgaande raadpleging** (VR) bij de AP aanvragen. Als FG bent u contactpersoon voor de AP. Uw advies is ook onderdeel van de VR. U bent niet verantwoordelijk voor de verwerking waarover het gaat. Wel kunt u ook bij een VR de organisatie informeren en adviseren, en intern toezicht houden. Dat begint al bij het advies dat een VR noodzakelijk is.

Een gedragscode

In een **gedragscode** staat hoe de AVG in een bepaalde branche of bij een bepaald type verwerking goed toegepast kan worden. Het aansluiten bij een gedragscode is een manier om aan te tonen dat een organisatie aan de AVG voldoet. Wanneer een gedragscode geldt, toetst u als FG of uw organisatie aan de gedragscode voldoet.

Een certificaat

Een **AVG-certificaat** helpt om (een deel van) een verwerking te beoordelen en te toetsen aan de AVG, namelijk met een certificeringsschema. De organisatie kan vervolgens met een logo of kenmerk van het certificaat laten zien de AVG na te leven. De organisatie is verantwoordelijk voor de certificering. Als FG doet u bijvoorbeeld aanbevelingen over de nodige aanpassingen in processen om voor certificering in aanmerking te komen.

Wat speelt er in het werkveld van de FG?

In de FG-nieuwsbrief reflecteert de AP graag met u op ontwikkelingen in het werkveld.

De spanning rondom intern toezicht

Het beroep van FG is constant in beweging. Hoewel dit al bestond voor de invoering van de AVG, is er sindsdien veel veranderd. De impact van het verwerken van persoonsgegevens neemt al decennia toe en het toezicht is verzaamd. Met als bijkomende ontwikkeling: het beroep van FG heeft meer gewicht gekregen.

Organisaties werken hard aan hun volwassenheidsniveau en steeds meer organisaties hebben ontdekt dat een goed gepositioneerde FG daarbij van toegevoegde waarde is. Een FG die vrij van andere belangen intern toezicht kan houden en het hoogste management van (strategische) adviezen kan voorzien, kan het verschil maken. Met een betere AVG-compliance als gevolg.

FG's leggen steeds meer focus op toezicht en advies, en trekken zich (terecht) wat meer terug als het gaat om de uitvoering. Maar dat gaat niet overal even gemakkelijk. Via onze contacten met FG's zien we soms dat FG's die een helder en onderbouwd advies (willen) geven, onder druk kunnen komen te staan. Soms escaleert de situatie.

Ook valt op dat FG's die als zzp'er werken, kwetsbaarder lijken. Het opzeggen of niet verlengen van een dienstverleningsovereenkomst is immers makkelijker dan het opzeggen van een vaste arbeidsovereenkomst. Ondanks ontslagbescherming, zoals in de AVG staat. Een kwetsbare FG is niet in lijn met de doelstellingen van de AVG.

Dit is een zorgelijke ontwikkeling. De AP houdt deze nauwlettend in de gaten en onderneemt zo nodig actie.

Steekproef BCR en interne naleving

Binding corporate rules (BCR) worden veel gebruikt voor internationale doorgifte. Een privacytoezichthouder moet BCR goedkeuren. BCR moeten een auditprogramma bevatten, en dit auditprogramma is een onderdeel van de beoordeling door de toezichthouder. BCR-eigenaren moeten hiermee aantonen dat zij hun goedgekeurde BCR adequaat naleven.

De AP heeft een kleine steekproef gehouden op de uitgevoerde auditprogramma's. De AP merkt na deze verkenning op dat BCR-eigenaren de naleving niet altijd voldoende lijken te controleren. Zij moeten dat structureel en methodisch doen. De AP trof situaties aan waarin het controleren van de BCR vrijwel alleen neerkwam op het bekijken van de informatiebeveiligingsaspecten. Of waarin verwerkingen in enkele landen maar gedeeltelijk werden gecontroleerd. Maakt uw organisatie gebruik van BCR? Dan moedigt de AP u aan om ook als FG het auditprogramma en de naleving ervan regelmatig te controleren.

Aandacht voor algoritmes

In alle sectoren zijn algoritmes te vinden. Ook FG's krijgen er in hun organisaties steeds vaker mee te maken. Het is belangrijk om in de gaten te houden wat de risico's en effecten van algoritmes zijn. Daarom is de AP dit jaar gestart met nieuwe taken die een impuls geven aan het toezicht op de ontwikkeling en het gebruik van algoritmes. Zo kunnen we algoritmes beter controleren, negatieve gevolgen zoals discriminatie en willekeur tegengaan en transparantie bevorderen.

Benieuwd welke activiteiten we in 2023 oppakken? [Bekijk de pagina over algoritmetoezicht](#) en houd deze de komende tijd in de gaten voor de laatste updates.

AP-nieuws

- [Groot datalek: wat nu?](#)
- [Boete voor SVB na gebrekkige identiteitscontrole](#)
- [AP adviseert over betere hulp aan mensen met ernstige schulden](#)
- [Advies EDPB over nieuw EU-US Data Privacy Framework](#)
- [AP intensiveert toezicht op gemeente Eindhoven](#)
- [EDPB-guidelines over misleidende ontwerpen en over import van data uit EU definitief](#)
- [Privacytoezichthouders wijzen overheden op vereisten bij gebruik clouddiensten](#)

Lees- en luistertips

Op zoek naar ondersteuning, inspiratie of herkenning in uw dagelijkse werk? Een aantal interessante links:

- Marjolein Louwerse is FG bij de Nationale Politie en schreef een column: [FG zoekt geen schouderklopje, maar uw steun](#) (BinnenlandsBestuur.nl).
- Eileen Nijs, senior inspecteur bij de AP, beantwoordde de vraag 'Hoe wordt bepaald waar cameratoezicht is op straat?' in [de podcast Alledaagse Vragen](#) van BNNVARA.
- In de podcastaflevering '[Techniek die ethiek ondersteunt](#)' van het Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming (CIP) werd besproken hoe techniek kan helpen om AI ethisch verantwoord te gebruiken.

Contact met de AP

De AP heeft een [speciaal e-mailadres](#) en een [telefoonlijn](#) waar u als aangemelde FG uw vraag over de privacyregels kunt stellen. Daarnaast vindt u veel informatie op [de website](#).

Ontvangt uw collega-FG de nieuwsbrief al?

Stuur deze nieuwsbrief gerust door. Uw collega kan zich op de AP-website zelf [aanmelden](#).

Over de Autoriteit Persoonsgegevens

Iedereen heeft recht op een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt. Meer informatie vindt u op autoriteitpersoonsgegevens.nl.

Een reply op deze nieuwsbrief wordt niet verwerkt. Afmelden voor de nieuwsbrief? [Klik hier](#). We zijn ervan op de hoogte dat sommige ontvangers deze nieuwsbrief niet geheel correct ontvangen. Excuses voor het ongemak, wij werken aan een oplossing.